

DIANA
GABALDON

PRIN
ZĂPADĂ
ȘI CENUȘĂ
VOLUME 1

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

NEHRU

Coperta: Adnan VASILE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GABALDON, DIANA

Prin zăpadă și cenușă / Diana Gabaldon; trad. din lb. engleză: Stoian Gabriel. -
București : Nemira Publishing House, 2019

2 vol.

ISBN 978-606-43-0546-6

Vol. 1 - 2019. - ISBN 978-606-43-0545-9

I. Stoian, Gabriel (trad.)

821.111

Diana Gabaldon

A BREATH OF SNOW AND ASHES

Copyright © 2005 by Diana Gabaldon

All rights reserved.

© Nemira, 2019

Redactor: Maria CRĂCIUN

Tehnoredactor: Magda BITAY

Lector: Ecaterina DERZSI

Tiparul executat de ART PRINT S.A.

Tel: 0723.13.05.02, e-mail: office@artprint.ro

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-0545-9

MULȚUMIRI

Nenumăratele mele mulțumiri se îndreaptă spre:

Cei doi editori minunați, Jackie Cantor și Bill Massey, pentru intuiție, sprijin, sugestii bune („Ce se întâmplă cu Marsali?!“), reacții entuziaste („Bravo!“) și comparații (favorabile, mă grăbesc să adaug) cu Charles Dickens.

Excelenții și admirabilii mei agenți literari Russell Galen și Danny Baror, care fac foarte multe pentru a aduce aceste cărți în atenția lumii și îmi ajută copiii să urmeze colegiul.

Bill McCrea, curator la North Carolina Museum of History, și personalul lui, pentru hărți, schițe biografice, informații generale și pentru un dejun minunat în muzeu. Am savurat preparatele lor cu brânză!

Personalul de la Centrul pentru Vizitatori de la câmpul de luptă Moore's Creek Bridge, pentru amabilitatea și atenția pe care mi-au acordat-o și pentru că mi-a dat aproape douăzeci de kilograme de cărți noi și interesante, îndeosebi lucrări precum *Roster of the Patriots in the Battle of Moore's Creek Bridge and Roster of the Loyalists in the Battle of Moore's Creek Bridge*, și pentru explicațiile despre ce înseamnă o ploaie înghețată, deoarece tocmai avuseseră parte de așa ceva. În Arizona nu ne confruntăm cu un asemenea fenomen.

Linda Grimes, pentru că a pariat cu mine că nu voi putea scrie o scenă atrăgătoare despre scobitul în nas. Asta este numai greșeala ei.

Barbara Schnell, superumană, care inspiră un respect deosebit, pentru că a tradus cartea în limba germană în timp ce eu o scriam, aproape în același timp cu mine, pentru a o încheia la vreme în vederea lansării ei în limba germană.

Silvia Kuttny-Walser și Petra Zimmerman, care au mutat munții din loc pentru a susține debutul în limba germană.

Doctor Amarilis Iscold, pentru nenumărate amănunte și sfaturi și pentru că tot timpul a fost cât pe ce să se rostogolească pe podea de răs la scenele care țineau de medicină. Orice alte libertăți sau greșeli făcute îmi aparțin în întregime.

Doctor Doug Hamilton, pentru recomandări de expert în domeniul stomatologiei și privind ceea ce se poate face sau nu cu un forceps, o sticlă de whisky și o pilă pentru pilirea dinților de cai.

Doctor David Blackledge, pentru sfaturi utile privind producerea eterului, folosirea lui și pericolele pe care le prezintă eterul.

Doctor William Reed și doctor Amy Silverthorn, care m-au ajutat să respir în anotimpul polenului, astfel încât să pot termina această carte.

Laura Bailey, pentru comentarii de sepecialitate – cu desene, ca să vedeți – privind îmbrăcămintea de epocă și îndeosebi pentru sugestii utile despre modul în care poate fi înjunghiată o femeie care poartă corset cu fanoane de balenă.

Christiane Schreiter, ale cărei calități de detectiv (și prin bunăvoința bibliotecarilor de la Biblioteca Braunschweig) mă fac să fiu datoare pentru versiunea în germană a fugii pe cal a lui Paul Revere.

Reverendul Jay McMillan, pentru o sumedenie de informații utile și fascinante privind Biserica Prezbiteriană din America colonială, Becky Morgan, care m-a prezentat reverendului Jay, și doamnei Amy Jones, pentru informații legate de doctrina prezbiteriană.

Rafe Steinberg, pentru informații despre date, marea și, în general, lucruri care țin de navigația pe mare, mai ales pentru informația utilă că marea se schimbă la douăsprezece ore. Orice greșeli în această privință îmi aparțin în exclusivitate. Iar dacă marea nu s-a produs la ora cinci dimineața pe 10 iulie 1776, nici nu vreau să aflu.

Asistenta mea, Susan Butler, care s-a confruntat cu zece milioane de post-it-uri, a fotocopiat trei exemplare a câte 2 500 de pagini de manuscris, și a trimis totul prin FedEx pretutindeni, eficient și la vreme.

Neobosita și zeloasa Kathy Lord, care a redactat întregul manuscris într-un timp extrem de scurt, fără să orbească sau să-și piardă simțul umorului.

Virginia Norey, Zeița Graficii de Carte, care a reușit încă o dată să îngrămădească tot între două coperte și să o facă nu doar lizibilă, ci și elegantă.

Steven Lopata, pentru recomandări tehnice de neprețuit privind exploziile și incendierea unor lucruri.

Arnold Wagner, Lisa Harrison, Kateri van Huystee, Luz, Suzann Shepherd și Jo Bourne, pentru recomandări tehnice despre măcinarea pigmentilor, depozitarea vopselelor și alte amănunte pitorești, cum ar fi cel despre culoarea „maro egiptean“, care se face din mumii măcinate. Nu am reușit să îmi dau seama cum să strecur asemenea lucruri în carte, însă ele erau prea prețioase pentru a nu le împărtăși.

Karen Watson, pentru remarcabilul comentariu al fostului ei cumnat despre senzația pe care o are cineva care suferă de hemoroizi.

Pamela Hatchet, pentru excelenta și sugestivă ei descriere a felului în care pătrude o așchie de aproape zece centimetri sub o unghie.

Margaret Campbell, pentru minunatul exemplar din *Piedmont Plantation*.

Janet McConnaughey, pentru viziunea ei despre Jamie și Brianna jucând brag¹.

Marte Brengle, Julie Kentner, Joanne Cutting, Carol Spradling, Beth Shope, Cindy R., Kathy Burdette, Sherry și Kathleen Eschenburg, pentru sfaturi utile și comentarii antrenante privind Immurile de tristețe și durere.

---

¹ Joc de cărți din secolul al XVI-lea, premergător pocherului, cu trei cărți, în loc de cinci, în care se licitează (n. tr.).

Lauri Klobas, Becky Morgan, Linda Allen, Nikki Rowe și Lori Benton pentru sfaturi tehnice despre fabricarea hârtiei.

Kim Laird, Joel Altman, Cara Stockton, Carol Isler, Jo Murphey, Elise Skidmore, Ron Kenner și mulți, mulți (mulți, mulți) alți participanți la Compuserve Literary Forum (în prezent redenumit Books and Writers Community (<http://community.compuserve.com/books>), însă același grup de oameni excentrici și eclecticici, deținând comori de erudiție și o sursă de lucruri de-a dreptul ciudate, pentru contribuția lor la link-uri, realități și articole despre care au socotit că îmi vor fi de folos. Întotdeauna folosesc astfel de sugestii.

Chris Stuart și Backcountry, pentru CD-urile lor minunate primite în dar, *Saints and Strangers* și *Mohave River*, despre care am scris în această carte.

Ewan MacColl, a cărui interpretare a piesei *Eppie Morrie* a inspirat capitolul 85.

Gabi Eleby, pentru șosete, fursecuri și, în general, pentru sprijin moral, și Doamnelor din Lallybroch, pentru nemărginita lor bunăvoință, exprimată prin cutii cu mâncare, cărți de vizită și cantități enorme de săpun, atât din comerț, cât și făcut în casă („Jack Randall Lavender“ e plăcut și îmi place foarte mult cel numit „Breath of Snow.“ Însă „Lick Jamie All Over“ a fost atât de dulce, că unul dintre câinii mei l-a mâncat).

Bev LaFrance, Carol Krentz, Gilbert Sureau, Laura Bradbury, Julianne, Julie și alte câteva persoane agreabile, ale căror nume, din nefericire, am uitat să mi le notez, pentru ajutorul acordat cu expresiile în limba franceză.

Monika Berrisch, pentru că m-a lăsat să iau cu împrumut *persona* ei.

Și soțul meu, Doug Watkins, care de data asta mi-a oferit primele rânduri ale Prologului.

PROLOG

Timpul înseamnă o mulțime de lucruri care înseamnă Dumnezeu, așa zic oamenii. El există întotdeauna dinainte și nu are sfârșit. Este atotputernic – nimic nu poate rezista trecerii lui, nu-i așa? Nici munții, nici armatele.

Iar timpul, desigur, vindecă tot. Totul se rezolvă, că e îndeajuns timp: durerile se uită, greutățile se depășesc, iar pierderile sunt asumate.

„În sudoarea feței tale îți vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământul din care ești luat; căci pământ ești și în pământ te vei întoarce.“¹

Iar dacă timpul este ceva apropiat de Dumnezeu, Memoria trebuie să fie totuna cu Diavolul.

---

¹ *Facerea, 3:19* (n. tr.).

PARTEA ÎNTÂI

ZVONURI DE RĂZBOI

O CONVERSAȚIE ÎNTRERUPTĂ

Câinele i-a depistat din prima. Deși era beznă, Ian Murray mai mult a simțit decât a văzut capul lui Rollo ridicându-se brusc de lângă coapsa lui și ciulind urechile. A pus o mână pe gâtul câinelui și i-a pipăit blana zbârlită în semn de avertisment.

Întrucât erau extrem de obișnuți unul cu altul, nici măcar n-a gândit conștient „Oameni“, ci a dus mâna cealaltă la cuțit și a rămas neclintit, doar respirând. Ascultând.

Pădurea era tăcută. Mai erau câteva ore până în zori, dar aerul era nemișcat ca acela dintr-o biserică, iar negura, ca fumul din cădelniță, se înălța încet din pământ. Se întinsese să se odihnească pe trunchiul prăbușit al unui tulipier uriaș, preferând gădilăturile micilor păduchi de lemn în locul umezelii pătrunzătoare. Stătea cu mâna lipită de blana câinelui, așteptând.

Rollo mârâia încet și fără oprire, dar Ian abia dacă îl auzea, însă îl simțea cu ușurință, iar vibrațiile îi urcau prin braț, stârnindu-i toți nervii din corp. Nu adormise – oricum nu mai dormea noaptea –, dar stătuse liniștit, privind bolta cerului, cufundat în cearta lui obișnuită cu Dumnezeu. Liniștea se risipise odată cu tresăririle lui Rollo. S-a ridicat încet în șezut, trecându-și picioarele peste bușteanul pe jumătate putred, și a simțit că inima îi bate mai repede.

Avertismentul lui Rollo nu se schimbase, însă el a întors capul mare, urmărind ceva nevăzut. Era o noapte fără lună. Ian a văzut siluetele neclare ale copacilor și umbrele mișcătoare ale nopții, dar nimic altceva.

Apoi a auzit. Trecea cineva. Destul de departe, dar apropiindu-se clipă de clipă. S-a ridicat și a pășit ușor într-un loc întunecos de sub un brad parfumat. A plesăit din limbă, Rollo a încetat să mârâie și l-a urmat, tăcut ca lupul care îi fusese tată.

Adăpostul lui Ian dădea spre o zonă de vânătoare. Însă oamenii care urmau acel drum nu porniseră la vânătoare.

Albi. Era ciudat, chiar mai mult. Nu îi vedea, dar nici nu era nevoie; zgomotele pe care le făceau erau greu de confundat. Și indienii care călătoreau făceau zgomot, iar mulți dintre highlanderii între care trăia se puteau deplasa ca niște fantome prin pădure, însă acum n-a avut nicio îndoială. Metal, asta era. A auzit zornăitul harnașamentelor, clinchetul nasturilor de metal și al cataramelor, dar și al țevilor de pușcă.

Și erau mulți. Atât de aproape, că deja le simțea mirosul. S-a aplecat puțin în față ca să surprindă un indiciu, orice.

Aveau la ei blănuri de animale; a simțit izul de blană rece, cu sânge uscat, care probabil că îl trezise pe Rollo, însă oamenii nu erau vânători, sigur, pentru că erau prea mulți. Asemenea vânători merg de obicei singuri sau doi câte doi.

Oameni săraci și murdari. Nu vânători, nici vorbă. În acel an-timp era ușor să vânezezi cu capcane, însă înșii cu pricina emanau un miros de oameni flămânzi. Iar sudoarea le duhnea a băutură proastă.

Se apropiaseră de el, ajungând la vreo trei metri de el. Rollo a scos un pufnet vag, iar Ian i-a strâns iar botul cu mâna, numai că oamenii făceau prea multă zarvă ca să îi audă. A numărat pașii celor care treceau prin dreptul lui, zgomotele făcute de gamele și de cutiile cu cartușe, gemetele provocate de rănile de la picioare și suspinele provocate de extenuare.

Douăzeci și trei de oameni, a numărat el, plus un catâr – ba nu, doi; auzea scârțâitul coșurilor pline și felul dușmănos în care respiră un catâr, mereu gata să se plângă.

Oamenii nu i-ar fi descoperit, însă o adiere de vânt a purtat mirosul lui Rollo până la catâri. Un răcnet asurzitor a spintecat întunericul, iar în fața lui pădurea a explodat într-un vacarm de zgomote și strigăte de oameni surprinși. Ian fugea deja când, în urma lui, s-au auzit pocnete de pistol.

– *A Dhia!*

Ceva l-a lovit în cap și s-a prăbușit în față. O fi murit?

Nu. Îngrijorat, Rollo și-a vârât botul umed în urechea lui. Capul îi vuia ca un stup și a văzut străfulgerări de lumină în fața ochilor.

– *Fugi! Ruith!* i-a zis gâfâind, împingând câinele. Fugi de aici! Du-te!

Scheunând în adâncul gâtlejului, animalul a ezitat. Ian nu vedea, dar a simțit corpul mare al patru pedului care a dat să plece, apoi s-a întors, încă nehotărât.

– *Ruith!*

S-a ridicat pe mâini și genunchi, l-a îndemnat din nou, iar câinele s-a supus în cele din urmă și a rupt-o la fugă, așa cum fusese dresat.

Chiar dacă ar fi reușit să se ridice în picioare, tot nu mai avea timp să fugă. A căzut cu fața în jos, și-a înfipt mâinile și labele picioarelor în stratul de frunze pe jumătate putrezite și s-a zvârcolit cu disperare, îngropându-se.

Cineva i-a tras un picior între omoplați, însă icnetul lui a rămas înfundat în frunzele ude. Nu avea importanță, pentru că oamenii făceau mult zgomot. Cel care îl călcase nu l-a observat; îl lovide din întâmplare, căci, cuprins de panică, insul acela alerga și probabil crezuse că a dat peste un buștean putred.

Împușcăturile au încetat. Nu și strigătele, dar Ian nu înțelegea nimic. Știa că zace întins pe burtă, simțea umezeala rece pe obraji și mirosul tare de frunze moarte, dar parcă era beat, iar lumea se rotea încet în jurul lui. După prima explozie de durere, capul nu-l mai dorea chiar atât de tare, dar nu era în stare să și-l ridice.

I-a trecut vag prin cap că nimeni nu ar afla, dacă ar muri acolo. Mama lui s-ar îngrijora, fiindcă nu știa ce se întâmplase cu el.

Zgomotele se auzeau acum mai încet și par într-o ordine. Cineva încă răcnea, iar cuvintele îi sunau ca niște comenzi. Indivizii

plecau. S-a gândit ca prin vis că ar putea striga spre ei. Dacă ar fi văzut că e alb, poate că l-ar fi ajutat. Ori poate nu.

A rămas tăcut. Ori murea, ori trăia. Dacă era pe moarte, nu avea cine să îl ajute. Dacă nu, atunci, nu avea nevoie de ajutor.

Păi, nu? am întrebat, a gândit Ian, reluându-și calm discuția cu Dumnezeu ca și cum ar fi stat pe trunchiul tulipierului, privind în adâncimile cerului. *Un semn*, am spus, *dar nu mă așteptam să fii atât de prompt.*